

je sleutel naar de samenleving

UIT NODIG

DINSDAG 26 MEI 2009
LEZING DOOR DE HEER
DR. JAMES BONTA
'FROM WHAT WORKS
TO MAKING IT WORK'

*2e Eerder lezing
Bonta
Van Wieringen*

Postzegel
niet nodig

Exodus Nederland
Antwoordnummer 10095
2300 VB Leiden

Exodus biedt hulp en ondersteuning aan ex-gedetineerden en gedetineerden in de laatste fase van hun straf die gemotiveerd zijn uit de criminaliteit te stappen.

Deze (ex-) gedetineerden kunnen terecht in één van de tien Exodushuizen verspreid in het land of bij een maatje uit het Exodus vrijwilligersnetwerk.

Exodus bestaat uit Exodus Nederland, tien lokale Exodushuizen verspreid door het land een landelijk vrijwilligersnetwerk en vier Exodushuizen in oprichting. SEN ondersteunt en coördineert het werk in de tien Exodushuizen.

Tevens zet Exodus zich om kennis en inzichten rond resocialisatie en criminaliteitsbestrijding te verbreden en te verdiepen.

Exodus Nederland nodigt u van harte uit voor de

Lezing door de heer dr. James Bonta

Op dinsdag 26 mei 2009

Aanvang om 15.00 uur

Regardz Eenhoorn Amersfoort

Koningin Wilhelminalaan 33

3818 NH Amersfoort

Het programma van deze bijeenkomst is als volgt:

14.30 ontvangst met koffie/thee

15.00 welkom en introductie van de heer Bonta

10.10 lezing 'From What Works to Making it Work'

15.50 vragen aan en discussie met de heer Bonta

16.30 afsluiting met hapje en drankje

Voor het tweede jaar op rij organiseert Exodus een lezing door een internationaal gerenommeerd spreker op het terrein van resocialisatie van ex-gedetineerden.

Dit jaar heeft Exodus, in samenwerking met bureau IMPACT R&D, de Canadese wetenschapper de heer dr. James Bonta uitgenodigd. De heer Bonta zal, onder de titel 'From What Works to Making it Work', een overzicht geven van de resultaten en wetenschappelijke inzichten van de diverse

methoden die zijn toegepast bij de begeleiding van (ex-) gedetineerden naar een niet-criminele toekomst.

De lezing is bedoeld voor alle relaties van Exodus die beroepsmatig of via hun vrijwillige inzet direct betrokken zijn bij de begeleiding van (ex-) gedetineerden. De toegang is gratis.

Dr. James Bonta, hoofd onderzoek Public Safety and Emergency Preparedness Canada heeft uitgebreid wetenschappelijk onderzoek gedaan naar risicotaxatie en behandelingen van delinquenten. Hij is daardoor bekend als grondlegger van de 'What Works-benadering', die internationaal navolging heeft gekregen.

De lezing van de heer Bonta wordt in het Engels gehouden. Simultaanvertaling is beschikbaar.

HIER AFKNIPPEN

Ja, ik kom met ___ personen naar de lezing op dinsdag 26 mei 2009

Naam: Mw. / dhr.

Adres

Postcode/Plaats

Telefoon

E-mail

RSVP uiterlijk 19 mei as. U ontvangt geen bevestiging van uw inschrijving. Uw uitnodiging is uw toegangsbewijs.

NB. Uw adresgegevens worden allen gebruikt voor de administratie van Exodus Nederland en om u te informeren over het Exoduswerk. Uw gegevens worden niet verstrekt aan derden. U kunt uw gegevens altijd opvragen en wijzigen.

Exodus Verwijzersprijs 2009
26-5-2009

Dames en heren,

Bij deze tweede Exoduslezing in internationaal perspectief mag ik een bijzonder initiatief van Exodus presenteren.

Ik vind het bijzonder dat te mogen doen op deze dag, waarop wij dr. James Bonta in ons midden hebben met zijn relevante lezing over de resultaten en de wetenschappelijke inzichten bij methodieken voor begeleiding van ex-gedetineerden.

Het is goed door een vergrootglas te kijken hoe mensen uit de gevangenschap van de criminaliteit bevrijd kunnen worden naar een toekomst met perspectief. In de ontwikkeling van Exodus hebben we gezien dat het succes voor een gedetineerde in Exodus begint bij een goede voorlichting en verwijzing. Hoe beter de introductie bij de voordeur van Exodus geregeld is, is mijn overtuiging, hoe meer kans er is op een succesvol doorlopen van het programma. En dat geldt natuurlijk ook in dezelfde mate voor de koppeling aan een vrijwilliger.

Een verwijzing van een gedetineerde is maatwerk en je zou misschien ook kunnen zeggen een eerste oriëntatie op de sleutels van het Exodusprogramma.

Vanwege het belang van een goede verwijzing heeft Exodus ter stimulering daarvan een prijs in het leven geroepen:

de Exodusverwijzersprijs.

Bij goede verwijzingen naar Exodus gaat het om:

- het motiveren van gedetineerden tijdens de rechtsgang en tijdens detentie
- het goed voorbereiden van justitiabelen op een niet-criminele toekomst
- goede dossiervorming, zodat wij als Exodus een goed beeld krijgen van de toekomstige bewoner.
- goede dossiervorming, zodat ook de justitiële en financiële afhandeling juist en zonder risico's verloopt.

Als het gaat om verwijzers, gaat het om een breed scala van beroepsgroepen: mmd-ers, justitiepastores, bsd-ers, andere medewerkers van PI's, reclasseringswerkers, advocaten, officieren van justitie, rechters, welzijnswerkers, gemeente-ambtenaren, medewerkers van veiligheidshuizen..... etc! Van groot belang daarbij is een goede communicatie met elkaar. Want ook die onderlinge communicatie van hulpverleners is een van de voorwaarden bij het scheppen van perspectief voor onze doelgroepen.

Er is dus een voorgegeven onderlinge verbondenheid tussen Exodus en de verwijzers. Soms wordt die ineens heel erg manifest, zoals in 2008 toen de bezetting een periode onverwacht laag was in onze huizen.

Toen Exodus vier jaar geleden begon te werken met een Centraal Aanmelding Team (CAT) hebben we bij wijze van éénmalige grapje de verwijzer die in die maanden de meeste verwijzingen naar Exodus tot stand bracht beloond met een goede fles wijn.

Deze winter hebben bestuur en managers besloten om die éénmalige actie van toen om te zetten in een structurele. Vanaf 2009 kent Exodus jaarlijks een prijs toe aan de beste verwijzer van dat jaar. Dat kan een verwijzer zijn die de meeste verwijzingen naar een Exodushuis of naar een Exodus-vrijwilliger tot stand heeft gebracht. Maar dat kan ook de verwijzer zijn die opviel door zich voor die éne gedetineerde het vuur uit de sloffen te lopen. Of iemand die heel zorgvuldig dossiers opbouwt. Of iemand die uitblinkt in creativiteit om binnen de ingewikkeldheid van de regels toch een plaatsing te realiseren. De prijs in 2010 zal gaan naar degene die zich zo in 2009 heeft weten te onderscheiden.

Een jury van Exodus-managers en van het Centraal Aanmeld Team zal zich daarover gaan buigen.

We willen echter niet een jaar lang wachten met het uitreiken van de prijs. Daarom hebben we er voor gekozen vandaag al de Exodus Verwijzersprijs 2009 uit te reiken. Daarvoor hebben eenmalig de medewerkers van het Centraal Aanmelding Team van Exodus Nederland als jury gefungeerd.

Toekenning prijs (door jou)

Over de persoon die de Exodus Verwijzersprijs 2009 ontvangt schrijft de jury:

'Zij is heel betrokken bij de mensen, weet goed wat Exodus vraagt en biedt, en bereidt de gedetineerden die zij verwijst daardoor goed voor op hun begeleiding bij ons. De samenwerking met haar is prettig en efficiënt en resultaatgericht. Dat geldt overigens voor alle collega's van het Team Terugdringing Recidive Amsterdam waar de prijswinnaar werkzaam is. Zij en haar collega's zijn daarbij ook altijd goed bereikbaar en onderling goed op de hoogte van alle lopende zaken.

Daardoor kan onderling snel gehandeld worden en zijn de resultaten er ook naar: regelmatig leiden hun verwijzingen tot een goed doorlopen begeleiding bij Exodus.

De prijs die ik straks ga overhandigen bestaat uit een bijzonder kunstwerk, waarvan we er vandaag twee in ons bezit hebben. Het betreft kunstwerk van Justitiepastor en kunstenares Folly Hemrica. Ook zij is in haar werk volop bezig met het voorbereiden van gedetineerden op een nieuw bestaan. Een bijzonder project dat zij in dit kader heeft uitgevoerd met gedetineerden is het tekenen op eierschalen. De ruwheid van het gevangenisleven en de kwetsbaarheid van de eierschalen kwamen in dat project samen. De betrokken gedetineerden leerden zo heel andere kanten van zich zelf kennen. Het leverde ontroerende kunst op: tekeningen door grote mannenhanden die, heel klein en precies op de binnenkant van die kwetsbare eierschalen, tekeningen maakten van een nieuwe gedroomde stad, van een nieuwe, beloftevolle toekomst. Daar gaat het ook bij Exodus om.

De Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland kent de Exodusverwijzersprijs 2009 toe aan Jolanda Heere van het Team Terugdringing Recidive Amsterdam.

Jolanda Heere, mag ik jou vragen om naar voren te komen om het kunstwerk van Folly Hemrica in ontvangst te nemen.

Tevens te overhandigen (hoort ook bij de prijs):

- bloemen
- Exodusspel
- Boek Jan Eerbeek

Afsluiten (ook door jou; mag in het Nederlands of in het Engels; er is een tolk/vertaler aanwezig)

I would like to thank dr. Bonta for his interesting and inspiring lecture. Dr. Bonta, we have learnt what you and your colleagues have developed. And in this way you stimulated our work for ex-prisoners in Holland. We have a second work of art of Folly Hemrica. It is for you and for the probation officers in Canada.

Thank you for coming and giving us your vision.

Verwijzing naar het evaluatieformulier, de map met tekst van de lezing, en naar de borrel.

Understanding What Works in Offender Rehabilitation

James Bonta
Public Safety Canada

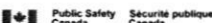
May 26, 2009
Amersfoort, The Netherlands

 Canada

History of Offender Rehabilitation (According to Bonta)

1. The Dark Ages: 1975 to 1990
"Nothing Works"
2. The Renaissance: 1990 to 2000
"What Works"
3. Knowledge Translation: 2000 to ?
"Making it Work"

 Canada

The Darkness Descends

Review	N	% Effective
Lipton et al. (1975)	231	40-60

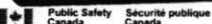
 Canada

"Nothing Works"

"little reason to hope that we have... found a sure way of reducing recidivism through rehabilitation"

 Canada

If Nothing Works → "Get Tough"

But, "Getting Tough" also has consequences to –

- The community: it is expensive
In the U.S. prison budgets rival education budgets
- To the person: Denial of liberty
Barriers to pursue social "goods"
Personal degradation

 Canada

Why Get Tough?

1. Politics
2. Rise of the "Just Deserts" model
3. Belief that punishment deters crime
(+ a disrespect for evidence)

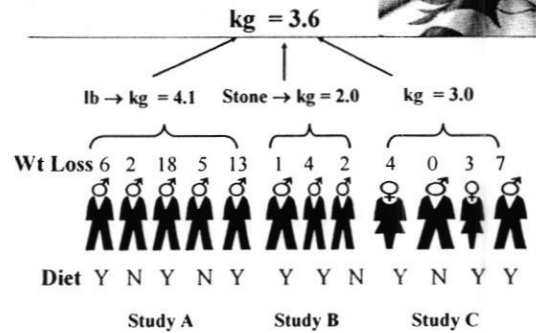
Does Punishment Deter Criminal Behaviour?

 Canada

The Psychology of Punishment

- ⇒ *Punishment Inhibits* — does not teach new behavior
- ⇒ Vary punishers (few universal punishers)
- ⇒ Immediate
- ⇒ Appropriate intensity
- ⇒ Type of person:
 - * nonimpulsive, future-oriented
 - * average to above-average IQ
 - * minimal punishment history
 - * cautious, avoids/minimizes excitement

Meta-Analysis

The Ineffectiveness of Criminal Sanctions

Sanction	ϕ	N
Prison vs Community		
Adults (71)	.07*	76,287
Juveniles (24)	.09*	4,118
Longer Sentence		
Adults (228)	.03*	68,303
Juveniles (5)	.00	38,862
Intermediate Sanctions		
Adults (104)	-.02	44,870
Juveniles (59)	.00	11,141

Smith et al., 2002

The Renaissance of Offender Rehabilitation

“What Works”

Risk and Treatment (% Recidivism)

Study	Risk	Treatment	
		Low	Intensive
Bonta et al. (2000)	Low	15	32
	High	51	32
O'Donnell et al (1971)	Low	16	22
	High	78	56
Baird et al (1979)	Low	3	10
	High	37	18
Andrews & Kiessling (1980)	Low	12	17
	High	58	31
Lovins et al. (2007)	Low	12	26
	High	49	43

Treatment Principle 1

Risk Principle

Match treatment services to risk level

What needs to be done?

Reliably assess risk

Needs and Dynamic Risk

Criminogenic	Noncriminogenic
Procriminal attitudes	Self-esteem
Criminal associates	Vague feelings
Family affect/discipline	Physical training
Antisocial personality (self-control, anger)	Group cohesion
Work training <i>with job</i>	Increase ambition

 Public Safety Canada / Sécurité publique Canada Canada

Treatment Principle 2

Need Principle
Target criminogenic needs

What needs to be done?
Reliably assess criminogenic needs

 Public Safety Canada / Sécurité publique Canada Canada

Assessing Risk and Criminogenic Needs

 Public Safety Canada / Sécurité publique Canada Canada

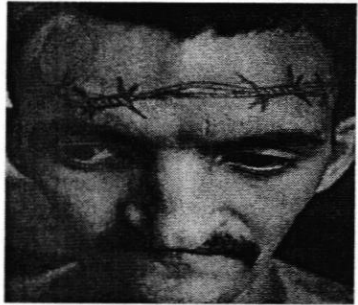
Four Generations of Risk Assessment


```

graph TD
    A[1st Generation (Clinical Judgment)] --> B[2nd Generation: Static]
    B --> C[3rd Generation: Integrated Risk & Need]
    C --> D[4th Generation]
  
```

 Public Safety Canada / Sécurité publique Canada Canada

1st Generation: I Can Tell

 Public Safety Canada / Sécurité publique Canada Canada

1st Generation vs. 2nd to 4th (Actuarial)

Study	Clinical	Actuarial
Ægisdóttir et al. (2006)	⊙	⊙
Andrews et al. (2006): General	⊙	⊙
Violent	⊙	⊙
Grove et al. (1995)	⊙	⊙
Bonta et al. (1998): General	⊙	⊙
Violent	⊙	⊙
Hanson & Morton-Bourgon (2009): Violent	⊙	⊙
Sexual	⊙	⊙

 Public Safety Canada / Sécurité publique Canada Canada

2nd Generation Assessment

Item	SFS	SIR	ROR
Type of Offence	✓	✓	✓
Criminal history	✓	✓	✓
Age	✓	✓	✓
Drug Abuse History	✓		
Unemployed	✓	✓	
Gender			✓
Marital Status		✓	
# of Dependents		✓	
Sentence Length		✓	
# of Items	7	15	6

Public Safety Canada / Sécurité publique Canada

3rd Generation: The Importance of Dynamic Risk Factors

Predictor	k	n	r
Dynamic	482	226,664	.13
Static	536	457,552	.11

- > Monitoring Offenders
- > Selecting Intervention Targets
- > Evaluating Treatment

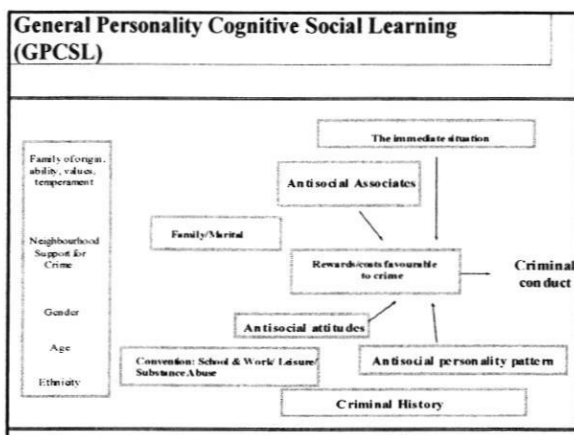
Public Safety Canada / Sécurité publique Canada

What Are the Criminogenic Needs that Should be Assessed?

A Role for Theory

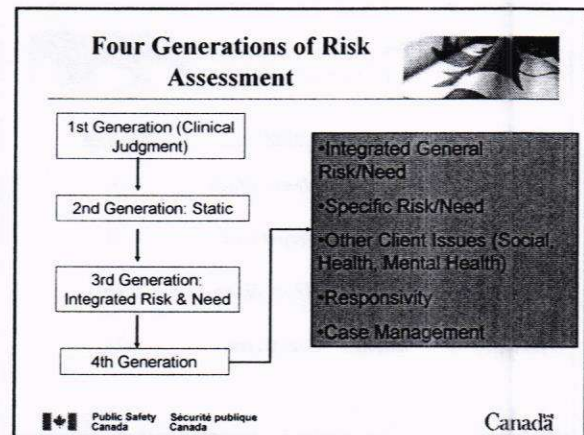
Public Safety Canada / Sécurité publique Canada

- ### Theory and Risk Assessment: The Lombroso Checklist
- Large jaw and cheekbones
 - Eye defects
 - Ears "standing out like a chimpanzee"
 - Chin either receding or long "as in apes"
 - Very long arms
 - Nose Shapes:
 - Flattened = Thief
 - Beak = Murderer
- Source: Vold & Bernard, 1986, pp. 50-51
- Public Safety Canada / Sécurité publique Canada

The "Central Eight" Risk Factors	The "Big Four" Risk Factors	History of antisocial behaviour
		Antisocial personality pattern
		Antisocial attitudes/ cognition
		Antisocial associates
	Family and/or marital	
	School and/or work	
	Leisure and/or recreation	
	Substance abuse	

Type	Factor	Recidivism	
The "Central Eight" Risk Factors	The "Big Four" Risk Factors	History of antisocial behaviour	.16
		Antisocial personality pattern	.18
		Antisocial cognition	.18
		Antisocial associates	.21
	Examples of Minor Risk Factors	Family and/or marital	.10
		School and/or work	.13
		Leisure and/or recreation	.21
		Substance abuse	.10
Examples of Minor Risk Factors	Personal and/or emotional distress	.05	
	Low IQ	.07	
	Social class of origin	.05	

Predictive Validity

Risk Scale	Type of Recidivism	
	General	Violent
1 st	.10	.13
2 nd	.29	.31
3 rd	.36	.25
4 th	.41	.29

Public Safety Canada / Sécurité publique Canada

Treatment Principle 3

Responsivity Principle

match style of service to learning style of the offender

What needs to be done?

Be responsive to the client's way of learning, by adapting to the client's strengths, motivations, personality, gender, ethnicity, etc.

Cognitive-Behavioural interventions work best

Public Safety Canada / Sécurité publique Canada

Principles of Effective Rehabilitation

Risk Principle

- > as number of risk/needs factors increase, the effort to modify them must increase

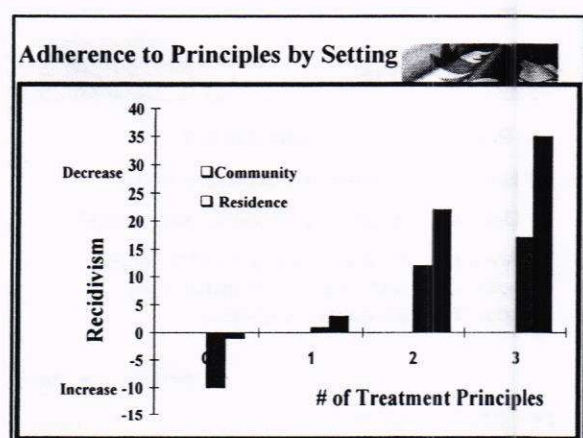
Need Principle

- > not all needs causally related to criminal conduct
- > some needs are criminogenic

Responsivity Principle

- > use cognitive-behavioural interventions
- > adapt interventions to personal factors

Public Safety Canada / Sécurité publique Canada

Comparative effects sizes for selected interventions

Intervention	Target	Effect size
Aspirin	Heart attack	0.03
Chemotherapy	Breast cancer	0.11
Bypass surgery	Heart disease	0.15
Offender Treatment	Recidivism	0.29

Knowledge Translation

“Making it Work”

Are Structured Programs the Only Answer?

To reduce recidivism, we can deliver structured, group programs that attend to the Risk, Need, and Responsivity Principles

Can we also deliver RNR in the 1:1 interactions between staff and offenders?

Key Questions:

Do Probation Officers follow RNR?

- Is level of intervention proportional to risk?
- Does supervision target criminogenic needs?
- Are probation officers using the techniques associated with reduced recidivism (i.e., cognitive behavioural techniques)?

(Bonta et al., 2004, 2008)

Do Probation Officers Follow the Risk Principle?

Not Really

Do Supervision Sessions Target Criminogenic Needs?

Need Area	% Discussed When Need Present
Family/Marital	90
Substance Abuse	78
Accommodation	57
Employment/Academic	57
<i>Peer Problems</i>	21
<i>Attitudes</i>	9

⇒ Insufficient targeting of criminogenic needs

Targeting Criminogenic Needs and Recidivism

- Discussing criminogenic needs were related to reduced recidivism
- More focus on criminogenic needs, lower the recidivism

Length of Discussion	Recidivism (%)
Low (0-15 minutes)	59.8
Medium (20-30 minutes)	47.6
High (40+ minutes)	20.3

Responsivity

- ⇒ Building a Relationship - Indicators of a positive rapport with clients were highly variable
- ⇒ Many indicators of behavioural influence were absent

Manitoba Case Management Study: Major Findings

- 1) Modest adherence to Risk Principle
- 2) Identified criminogenic needs were not discussed in the majority of cases (Need Principle)
- 3) Relationship and cognitive-behavioural skills used inconsistently (Responsivity Principle)

Strategic Training in Community Supervision (STICS)

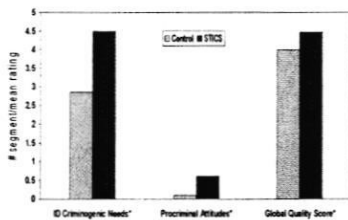

- Risk, Need and Responsivity Principles
- Replace Procriminal Attitudes with Prosocial Attitudes
- Relationship Building
- Prosocial Modeling and Reinforcement
- Specific Techniques (e.g., problem-solving)
- Monthly Supervision Meetings

Preliminary Results

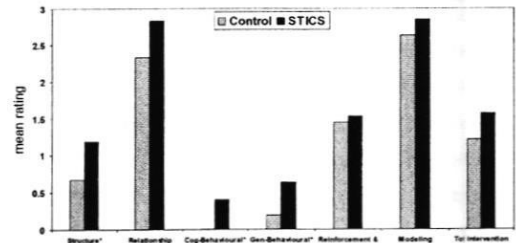

Did STICS Training Change PO Behaviour?

⇒ Average Length of session* (mm:ss): Control: 22:22; STICS: 27:35
* Differences are significant

PO Behaviour

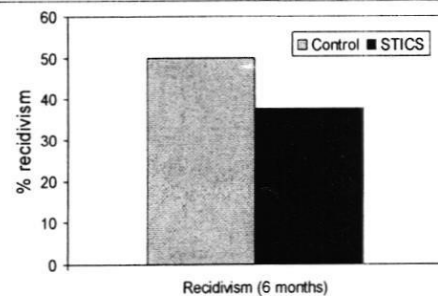
* Differences are significant

Did STICS Training Change Client Behaviour?

Are client outcomes different?

- At 6 months
- Negative outcomes
- Based on all available information
 - > Charged with a new offence
 - > Breach of probation
 - > Failure to report for at least 2 months

Did STICS Training Change Client Behaviour?

Positive, yet preliminary

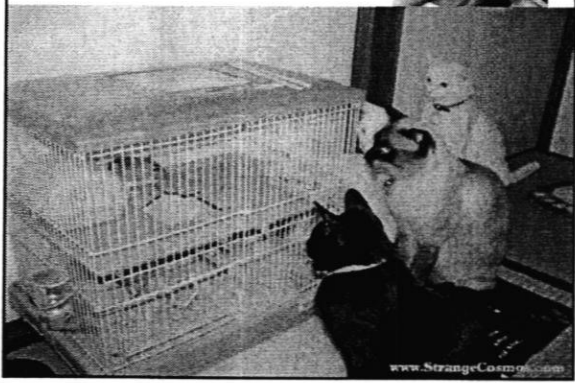
- > Strong evidence that
 - STICS POs more frequently demonstrated practices in adherence to RNR
- > 6 month outcomes favourable to STICS
 - 12% average difference in negative outcomes
 - 23% difference with quality considered

Summary: Making It Work in the Real World

What we need to do:

- Specific model of treatment (RNR)
- Staff are carefully trained and supervised
- Training and supervision on relationship and cognitive-behavioural skills
- Monitoring of process/intermediate change
- Small numbers
- Involve evaluator (or someone who cares)

Thanks For Your Attention!

PI Amsterdam wint verwijzersprijs

Jolanda Heere van het team Terugdringing Recidive van de PI Amsterdam heeft de allereerste Exodus Verwijzersprijs gewonnen. De prijs werd uitgereikt door voorzitter Jan Eerbeek tijdens de Exoduslezing op 26 mei 2009.

De verwijzersprijs is door Exodus in het leven geroepen om de aanmeldingen voor een Exodushuis (of voor een maatje uit het vrijwilligersnetwerk) op een positieve wijze te stimuleren en om het belang te benadrukken van goede samenwerking tussen iedereen die zich met begeleiding bezighoudt van (ex-)gede-

tineerden. Over 2008 is de bezetting van de Exodushuizen met 87% lager dan verwacht. Exodus heeft een aantal initiatieven genomen om de bezetting hoog te houden, de verwijzersprijs is er daar een van. Jolanda Heere heeft de prijs verdiend omdat ze betrokken is, resultaatgericht en prettig om mee samen te werken. Daarnaast bereidt ze de ex-gedetineerden die ze verwijst goed voor op wat ze in een Exodushuis kunnen verwachten.

Het Centraal Aanmeld Team van Exodus Nederland krijgt jaarlijks gemiddeld bijna 800 aanmeldingen van (ex-)gedetineerden die in een Exodushuis begeleid willen worden. Verwijzers spelen een grote rol bij het aanmelden. Deze aanmeldingen leiden jaarlijks gemiddeld tot 343 plaatsingen.

Buitenlandse bijbels voor gevangenen detentieboot

Het zangduo Bertha en Bartha presenteerde in november 2008 hun cd 'Close by You'. Een deel van de opbrengst van deze cd is gebruikt om bijbels aan te schaffen voor de gevangenen op de detentieboot in Dordrecht. Het zangduo Bertha en Bartha treedt af en toe op de detentieboot op tijdens de kerkdienst van justitiepastor Jean Pierre Niati. Het duo werkt ook als vrijwilliger op de boot. Een deel van de opbrengst van het geld hebben Bertha en Bartha aan Exodus geschonken met de vraag er bijbels in verschillende talen van te kopen voor de gevangenen van de boot. Het Nederlands Bijbelgenootschap heeft de bijbels tegen gereduceerd tarief geleverd in het Nederlands, Engels en Frans. Op de detentieboot in Dordrecht worden illegale vreemdelingen vastgehouden.

'What Works' volgens Jim Bonta

De heer dr. Jim Bonta, hoofdonderzoeker bij Public Safety in Canada, heeft op 26 mei 2009 de Exoduslezing verzorgd. Hij hield een presentatie over de effectiviteit van straffen en de wijze waarop gedragsverandering bij ex-gedetineerden tot stand komt. Bonta baseert zijn inzichten op honderden internationale studies naar de effectiviteit van straffen. Hij komt tot de conclusie dat straffen juist averechts kunnen werken. Bijvoorbeeld, als personen met een lage recidivekans een relatief hoge straf krijgen, dan neemt de kans op recidive toe. Ook blijkt uit deze studies dat personen die een gevangenisstraf uitzitten meer recidiveren dan personen die een straf krijgen opgelegd die zich in de samenleving afspeelt, zoals bijvoorbeeld een werkstraf of een begeleidingsprogramma zoals Exodus. Voorwaarde daarbij is wel dat de straf persoonsgericht wordt toegepast, en wordt gericht op die aspecten die tot het criminele gedrag hebben geleid.

PI Ter Apel start met Ouders, Kinderen en Detentieproject

Op zaterdag 6 juni 2009 ging in PI Ter Apel voor het eerst het Ouders, Kinderen en Detentieproject van start. Twee vaders deden mee deze eerste keer. Zij werden die middag bezocht door hun kinderen. Twee vrijwilligers van Exodus hebben de kinderen thuis opgehaald en naar de gevangenis gereden. Het gevangenispersoneel richtte de bezoekersruimte gezellig in. Een bewaker zette zelfs een voetbalspel in elkaar waarmee de vaders met hun kinderen konden spelen. Vanuit het gevangenispersoneel was er veel aandacht voor het project, iedereen kwam even kijken hoe het ging. Het speelgoed kon Exodus aanschaffen met de ondersteuning van verschillende fondsen. Het OKD in Ter Apel is de twaalfde PI waar het OKD wordt aangeboden. In 2009 wil Exodus het project uitbreiden naar 15 gevangenissen.